

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Jakab Ildikó ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Peszlen & Mészáros Ügyvédi Iroda által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében - mely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása végett a Dr. Horváth Gergely ügyvéd által képviselt vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében felperesi beavatkozó (felperesi beavatkozó címe) beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2010. május 26. napján kelt 4.G.42.168/2009/12. sorszámú ítélete ellen, a felperes által 15., és 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen az alperesnek 15 napon belül 200.000 (azaz kettőszázezer) Ft + Áfa ügyvédi munkadíjat.

Kötelezi továbbá a felperest arra is, hogy az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték fejében 630.000 (azaz hatszázharmincezer) Ft-ot az államnak - külön felhívásra - fizessen meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában megállapította, hogy a peres felek 2006. október 6-án kötöttek egymással vállalkozási szerződést, mely szerződésben a felperes a ..., kerület L. Ö. .... szám alatt található építési területen az alperes által szolgáltatott tervdokumentáció és a szerződés mellékleteiben megjelölt dokumentáció alapján a „C.Ház” S-i út és HÉV felőli támfalának építése és kiegészítő tevékenységei, valamint rámpakísérő betonszegély kivitelezésére

vállalkozott. A peres felek a szerződésükben a szerződésszerű munka ellenértékét 20.823.923 Ft-ban jelölték meg azzal, hogy ez a díj a befejezési határidőre prognosztizált keretösszeg, az elszámolás módjaként a peres felek tételes felmérést írtak elő.

A teljesítési határidő 2006. november 10. napja volt, s a teljesítést a felek oszthatatlannak tekintették, de a szerződésben rendelkeztek arról, hogy milyen ütemezés szerint köteles a felperes a munkát elvégezni. Ezen ütemezésben meghatározott részhatáridők késedelme esetére kötbérikötést is előírtak. Ennek megfelelően a felperes részszámlák benyújtására kizárólag az építkezés helyszínén beépítésre került szerkezetek teljesítése arányában havonta jogosult volt. Szabályozták a felek a pénzügyi elszámolás feltételeit, illetve a felperes késedelmére, hibás teljesítésére, vagy a teljesítés meghiúsulására vonatkozó, felperest terhelő kötbérfizetési kötelezettséget is. A felperes kizárólag az alperes előzetes írásbeli hozzájárulásával alkalmazhatott alvállalkozókat. Jótállási kötelezettsége a felperesnek az átadás-átvételtől számítva 36 hónapi időtartam volt.

A felperes az alperes előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül lényegében az egész munkát alvállalkozásba adta, és az alperessel kötött szerződéssel azonos tartalmú szerződést kötött a H. Kft-vel.

Az alvállalkozó útján végzett munkákat a felperes a teljesítési határidőre nem fejezte be.

Az építési napló tanúsága szerint a felperes a teljesítési határidő eltelte után a munkákat még tovább folytatta, és 2007. január 19. napjáig az építési naplóba munkavégzésre vonatkozó bejegyzéseket tett.

Az alperes kifogásolta a felperes késedelmes teljesítését és felhívta a figyelmét arra, hogy a rész- és véghatáridő lejárt, majd 2006. november 29. napján pedig azt rögzítette az alperes, hogy közös helyszíni bejáráson vett részt, amelynek során megállapította, hogy az ütemezés csúszásban van, s felszólította az alperest, hogy 2006. december 12. napjáig valamennyi szerződéses kötelezettségének tegyen eleget. Ennek hiányában más alvállalkozó bevonását kezdeményezi és mindennemű kifizetést leállít, valamint kötbér és kártérítési igényét érvényesíti.

A felek között az munkák átadás-átvételéről jegyzőkönyv nem készült, csupán a felperes írásban tájékoztatta 2006. január 31. napján az alperest arról, hogy a munkát korábban készre jelentette, és átadta a felmérési naplót.

Ezen levelében elismerte az alperes által nyújtott „támogatást”, és az alperes által elvégzett munkákat, arról ellenszámlát kért.

Az alperes a felperes részére két részletben 8.350.869 Ft-ot, majd pedig 3.745.402 Ft-ot fizetett meg. Ezt meghaladóan a felperes részére kifizetést nem eszközölt. Ezért a felperes 2007. március 9. napján kiállított számlájával 10.362.614 Ft

vállalkozói díjigényt érvényesített az alperessel szemben, amely számla ellenértékét az alperes nem fizette ki.

Miután a peres felek közötti egyeztetések eredményre nem vezettek, a felperes kereseti kérelmében 8.727.652 Ft hátralékos vállalkozói díj és 2.076.250 Ft pótmunkák ellenértékére kérte kötelezte az alperest. Kereseti kérelmében nem vitatta, hogy a vállalkozási szerződésben foglaltakat késedelmesen teljesítette, és azt sem, hogy szabályszerű átadás-átvétel nem volt. Késedelme kimentésére azonban arra hivatkozott, hogy a határidőcsúszás a közműfeltárás, és a pótmunkák elvégzése miatt következett be. A felperes pernyertessége érdekében a munkákat ténylegesen végző H. Kft. a perbe beavatkozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét nem látta megalapozottnak.

A felperesi munkavégzés körében az elsőfokú bíróság hivatkozott a Pp.164.§ (1) bekezdésére, mely szerint a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a szerződés szerinti munkákat az ott megjelölt műszaki tartalommal, minőségben és határidőben elvégezte, így az általa megjelölt 8.727.652 Ft vállalkozói díjra jogosult.

Ugyanígy a felperest terhelte annak a bizonyítása is, hogy az alperes megrendelése alapján, vagy műszaki szükségességből pótmunkák elvégzése történt részéről, és ennek ellenértékeként a kereseti kérelmében megjelölt 2.076.250 Ft díjra jogszerűen tart igényt.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes 12.096.271 Ft-ot megfizetett a felperesnek, ezt meghaladóan azonban a felperes a módosított kereseti kérelme alapjául szolgáló további munkák vonatkozásában az alperes által kiállított teljesítésigazolással, és az építési napló mellékleteként megjelölt tételes nyilvántartással nem rendelkezett. A felperesnek a szerződés szerint az általa elvégzett munkákat az alperes által leigazolt, az építési napló mellékleteként vezetett felmérési nappalóval kellett volna bizonyítania.

A periratokhoz csatolt 3/F/1. sorszám alatti okirat azonban nem az építési napló melléklete, az az alperes részére megküldésre nem került, az abban foglaltakat az alperes nem hagyta jóvá, nem igazolta, így ezen okiratban foglaltak csupán a felperes egyoldalú előadásának tekinthetők.

Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy ezen okiratot a felperes a 2006. évi kivitelezéshez képest csupán 2010. február 22. napján csatolta be.

A lefolytatott tanúbizonyítás eredménye alapján sem látta bizonyítottnak az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a kivitelezés folyamán az építési naplót vezetett volna, és a felmérési naplót az alperesnek megküldte, vagy átadta volna. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapítása az volt, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a szerződést teljesítette. A felperes által csatolt okiratok alperesi igazolás,

jóváhagyás hiányában nem alkalmasak a felperesi teljesítés igazolására. E körben az elsőfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy a felperes arra nézve sem tudott nyilatkozatot tenni, hogy készült-e megvalósulási, átadási dokumentáció, illetve műszaki ütemterv, valamint minőségellenőrzési terv, illetőleg helyszíni méretfelvétel, amely az átadás-átvételi eljárás lefolytatásának, s a felperes szerződésszerű teljesítésének további feltétele lett volna.

A felperesi teljesítésigazolásra szakértői bizonyításra lett volna szükség, e körben azonban a felperes a bíróság kioktatása és felhívása ellenére, határidőben nem kérte a szakértő kirendelését, az ezzel kapcsolatos díjat sem előlegezte meg, ezért az elsőfokú bíróság a felperes által elkésztett előterjesztett bizonyítási indítványt a Pp.3.§ (4) bekezdése alapján elutasította.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a felperes által állított pótmunka-végzést sem látta bizonyítottnak.

A peres felek szerződése alapján ugyanis a felperes pótmunka végzésére kizárólag az alperes írásbeli megrendelése alapján volt jogosult.

Az elsőfokú bíróság azt megállapította, hogy egyes pótmunkákra az építési naplóban a 2007. január 19. napi bejegyzést N.A. ugyan aláírta, de nevezett sem pótmunka megrendelésére, sem jóváhagyására nem volt jogosult. Ebből pedig az következik, hogy N. A. nyilatkozata az alperest nem köti.

Minthogy e körben is a felperesen volt a bizonyítási teher, és további bizonyítékot a felperes sem az általa megjelölt, a szerződés részét képező munkáknak, sem pedig a pótmunkák megrendelésére és annak eldöntésére vonatkozó bizonyítékot megjelölni nem tudott, az elsőfokú bíróság a felperes teljes kereseti kérelmét elutasította.

Ebben a körben értékelte az elsőfokú bíróság azt a felperes által sem vitatott tényt, hogy az alperes a munkák befejezése érdekében más alvállalkozót is igénybe vett. A felperes el is ismerte az alperes ezen „támogatását” és e vonatkozásban ellenszámla kiállítását kérte az alperestől, ilyen körülmények között pedig a felperes a szerződésben kikötött teljes vállalkozói díjra nem is lehet jogosult.

E körben értékelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a felperes maga sem vitatta, hogy a szerződésben megjelölt határidőre a munkákat nem végezte el, 2007. január 19. napján történt a felperes utolsó munkavégzésre irányuló építési naplóba történő bejegyzése. Azt pedig a felperes ugyancsak nem bizonyította, hogy a késedelem nem neki volt felróható. E körben szintén szakértői bizonyításra lett volna szükség, de a fentebb már hivatkozottak szerint a felperes a szakértői bizonyításra irányuló indítványát elkésztett terjesztette elő, költségeit pedig nem is előlegezte. Mindemellett utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy az idő múlására tekintettel az adott tényállás mellett a szakértő esetleges kirendelése sem vezetethetett volna eredményre.

Mindezek alapján rendelkezett a felperes kereseti kérelmének az elutasításáról.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, és elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és kereseti kérelmének történő helyt adását kérte. Másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára történő utasítását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján helytállóan állapította azt meg, hogy a felperes a kereseti követelése alapjául szolgáló munkák elvégzését, valamint a pótmunkák alperesi megrendelését, illetőleg annak elvégzését a perben bizonyítani nem tudta.

Megalapozottan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy mindezen munkák elvégzése körében a Pp.164.§ (1) bekezdése alapján a felperest terheli a bizonyítási kötelezettség. A perben kihallgatott tanúk vallomása alapján sem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy a keresetben megjelölt munkákat, illetőleg pótmunkákat a felperes elvégezte volna.

A fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg, hogy a felperesnek az alperes által leigazolt, az építési napló mellékleteként vezetett felmérési naplóval, valamint a felperes által kiállított számla alapjául szolgáló teljesítésigazolással kellett volna rendelkeznie, és ezen okiratokkal kellett volna bizonyítania, hogy a felperesi naplóban írt munkákat az alperes elismerte, és az ott írt munkákról teljesítésigazolást állított ki. A szerződés 6.2 pontjában szabályozták a felek ugyanis, hogy a rész-számla benyújtásának alapja és előfeltétele a megrendelő által leigazolt teljesítési igazolás. A felperes pedig a keresettel érvényesített számlák alapjául szolgáló teljesítésigazolást, illetőleg az alperes által leigazolt felmérési naplót csatolni nem tudott.

Nem fogadhatók el a felperes teljesítésének bizonyítékául a periratokhoz csatolt felmérési napló adatai sem, miután ezen felmérési napló az alperes jóváhagyó igazolását nem tartalmazza.

Ugyanígy nem alkalmasak a felperesi teljesítés bizonyítására a felperes által becsatolt, a földmunkákra és törmelék elszállítására vonatkozó okiratok sem, mivel az abban foglaltak teljesítését az alperes ugyancsak nem igazolta. Cáfolta a felperes előadását a perben kihallgatott Cs. Cs. tanú vallomása, aki azt is előadta, hogy nem tudott arról, hogy a felperes alvállalkozót vont be a szerződés teljesítéséhez, ahhoz az alperes részéről nem járultak hozzá. A felperes képviselőjeként ismerte meg a beavatkozó képviselőit, velük egyeztetett a munkák során, és segítette munkájukat.

Erre tekintettel azon felperesi fellebbezési hivatkozás sem nyert igazolást, hogy az alperes tudta, ismert lett volna az alperes előtt, hogy a munkákat ténylegesen a H. Kft. végezte.

Ugyancsak a fenti tanú nyilatkozott arról is, hogy a felperes nem fejezte be a munkákat, egyszerűen eltűnt, más alvállalkozót kellett bevonni a munkák befejezésével.

A felperes teljesítése nem is volt megfelelő minőségű, pótmunkákat pedig a felperes egyáltalán nem végzett. A felperes ilyen munkavégzéséről kizárólag a felperesi érdekkörbe tartozó H. G. L. (a beavatkozó ügyvezetője nyilatkozott), illetőleg M. T. nyilatkozott, aki a felperesi beavatkozó műszaki ellenőre volt. Ezen tanúk pedig érdektelennek nem tekinthetők.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az építés naplóban N. A. tanú nem igazolta az építési naplóban foglaltak teljesítését, illetőleg a pótmunkák elvégzését, mivel a tanú maga is előadta, hogy döntési jogosultsága nem volt, arra kizárólag Cs. Cs. volt jogosult. Pótmunkákat ő nem rendelhetett meg, és nem is hagyhatott jóvá.

Ezen túlmenően az építési napló mellett az elszámolás alapjául a téteteles felmérést tartalmazó felmérési napló szolgálhatott kizárólag, ilyen, az alperes aláírásával ellátott felmérési naplóval pedig a felperes nem rendelkezett.

Mindezen bizonyítékok alapján tehát a felperesnek kétséget kizáróan azt bizonyítani nem sikerült, hogy a keresetben megjelölt munkákat, illetőleg pótmunkákat a felperes elvégezte volna.

A periratok között nem volt megtalálható a felperesnek a fellebbezése második oldalán hivatkozott 2007. március 6-i, illetőleg 2007. március 12-i levele.

A másodfokú bíróság utalt arra, hogy ezen levelekben foglaltak a felperes teljesítését nem is bizonyítják, mivel e levelek tartalmából csupán az állapítható meg, hogy a felperes a szerződésben megjelölt határidőre a munkákat nem végezte el, illetőleg bizonyos munkákat a felperes helyett az alperesnek kellett elvégeztetnie, továbbá a felperes által elvégzett munkák is részben oly mértékben hibásak voltak, hogy azokat újra el kellett végeztetni. Ezen levele tartalma alapján sem volt tehát megállapítható a felperes által állított munkák és pótmunkák teljesítése, még abban az esetben sem, ha ezen okiratok bizonyítékként figyelembe vehetők lettek volna.

Figyelemmel azonban a Pp.235.§ (1) bekezdésében foglaltakra ezen okiratokat a másodfokú bíróság a bizonyítékok körében értékelni nem is tudta. Erre tekintettel csak az volt megállapítható, hogy felperes a kereseti követelését bizonyítani nem tudta.

Megalapozottan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperesi teljesítés igazolására szakértő bevonására lett volna szükség, a felperes azonban a szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát elkésztetten terjesztette elő, annak költségeit nem is előlegezte, és ma már az idő múlására is tekintettel kétségesnek látszik az is, hogy szakértő bevonásával tisztázható lett volna a felperes által állított munkák teljesítése.

Mindezekre is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Minthogy a felperes fellebbezése sikerre nem vezetett, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárási költségek megfizetésére a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte.

Budapest, 2011. február 11.

. Kovács László s.k.  
a tanács elnöke

Ráczné dr. Gohér Angyalka s.k.  
előadó bíró

. Pestovics Ilona s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő